

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Ing. M. T.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Maxou, advokátem, Petrská 1136/12, Praha 1, proti žalovanému: **Městský úřad Poděbrady**, Jiřího náměstí 20/1, Poděbrady, o žalobě před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 7. 2024, čj. 41 A 17/2024 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Spornou otázkou, kterou posuzuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení, je povaha vyznačení právní moci správního rozhodnutí (příkazu Městského úřadu Poděbrady ze dne 25. 9. 2023).

[2] V řízení, které předcházelo podání nyní posuzované kasační stížnosti, totiž Městský úřad Poděbrady uznal stěžovatele příkazem vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že dne 15. 7. 2023 řídil vozidlo pod vlivem alkoholického nápoje (0,50 promile alkoholu v krvi). Za to mu byla uložena pokuta ve výši 11 000 Kč a zákaz činnosti a okamžikem nabytí právní moci pozbyl řidičské oprávnění. Rovněž mu bylo zaznamenáno 7 bodů do bodového hodnocení řidiče. Podle názoru žalovaného Městského úřadu Poděbrady byl tento příkaz doručen stěžovateli fikcí dne 9. 10. 2023 a dne 18. 10. 2023 nabyl právní moci. Stěžovatel však tvrdil, že podmínky pro doručení

fikcí nebyly splněny, příkaz proto nemohl nabýt právní moci a v nesprávném vyznačení doložky právní moci spatřuje trvalý zásah.

[3] Krajský soud v Praze napadeným usnesením odmítl žalobu stěžovatele brojící proti tomuto zásahu, neboť dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Samotné vyznačení právní moci je totiž úkonem evidenčním, osvědčovacím či potvrzovacím a nezakládá se jím, nemění ani neruší žádná konkrétní práva či povinnosti účastníků, nýbrž se jím toliko osvědčuje objektivně nastalá skutečnost (okamžik nabytí právní moci rozhodnutí). Vyznačení doložky právní moci nepředstavuje přímý zásah do práv účastníků a zásahová žaloba je proto nepřijatelná pro absenci přípustitelného tvrzení zásahu.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tvrdí, že svého provinění si byl vědom, a proto nepodal odpor proti příkazu, jelikož s právní kvalifikací skutku, kterého se dopustil, i s uloženým trestem souhlasil. Nezpochybně také, že se s příkazem seznámil při nahlížení do spisu dne 6. 12. 2023 a že tímto dnem může být považován za doručený. Před tímto datem mu však doručen nebyl, a tudíž nemohl ani nabýt právní moci. Tato otázka má pro stěžovatele zásadní význam, neboť Magistrát hlavního města Prahy jej „odsoudil“ za jiný přestupek, spáchaný před 6. 12. 2023, kdy prý o existenci příkazu vůbec nevěděl. Za situace, kdy nepodal proti příkazu odpor, je proto zásahová žaloba jediným prostředkem ochrany jeho práv.

[5] Žalovaný Městský úřad Pardubice ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázal na obsah správního spisu, ze kterého vyzdvihl, že stěžovateli byl příkaz řádně doručen, a to fikcí. Proto navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

[6] Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel označil důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z povahy věci však přichází v úvahu pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který v sobě zahrnuje jak nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu, tak i procesní pochybení soudu, která vydání tohoto usnesení předcházela. Nesprávná kvalifikace stížnostních důvodů však není na překážku jejímu věcnému projednání. Stačí, aby stěžovatel důvody tvrdil. Jejich podřazení pod zákonné ustanovení provede soud v souladu se zásadou *iura novit curia*. Z tohoto pohledu stěžovatel svým povinností dostal.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal rovněž, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že podle obsahu správního spisu byl příkaz doručen stěžovateli fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu dne 9. 10. 2023, kdy stěžovatel dne 27. 9. 2023 nebyl zastižen na adrese svého trvalého pobytu a zásilka proto byla připravena k vyzvednutí, o čemž byl stěžovatel zpraven. Příkaz nabyl právní moci dne 18. 10. 2023. Pochybení, které připustil žalovaný i krajský soud, spočívalo v tom, že poštovní doručovatelka zásilku později vrátila zpět odesílateli, aniž by ji vhodila do poštovní schránky stěžovatele.

[9] Podstata nyní posuzovaného případu spočívá v tom, zda je přípustná tzv. zásahová žaloba proti vyznačení právní moci na správním rozhodnutí. Krajský soud dospěl k závěru, že přípustná není, přičemž vycházel z ustálené judikatury, podle které

pokračování

„domáhá-li se žalobce soudní ochrany žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s., implicitně je mu tímto prostředkem poskytnuta i ochrana proti nevyznačení, resp. nesprávnému vyznačení doložky právní moci, neboť datum nabytí právní moci se odvíjí od řádného doručení rozhodnutí napadeného žalobou. Využití žaloby na ochranu proti nečinnosti je v takovém případě nadbytečné (duplicitní). Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 s. ř. s. není v takovém případě přípustná“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 2. 2018, čj. 2 As 141/2015-37). Od tohoto právního názoru neshledává Nejvyšší správní soud žádný rozumný důvod se v nyní posuzované věci odchýlit.

[10] Jinými slovy vyjádřeno, stěžovatel se může proti chybnému vyznačení právní moci primárně bránit v řízení, ve kterém napadne žalobou rozhodnutí, o jehož právní moc jde, neboť v rámci posuzování splnění podmínek řízení musí být zkoumána i otázka jeho doručení, resp. nabytí právní moci.

[11] Stěžovatel nicméně v nyní posuzované věci nebrojí proti samotnému příkazu, neboť tvrdí, že s právní kvalifikací skutku, kterého se dopustil, i s uloženým trestem souhlasí (byť do oznámení o přestupku uvedl, že alkohol nepožil, s výsledky měření nesouhlasil a trval na provedení lékařského vyšetření). Zásah do svých práv spatřuje totiž v tom, že v jiném správním řízení, vedeném Magistrátem hl. m. Prahy, byl shledán vinným ze spáchání přestupku, neboť řídil motorové vozidlo, byť byl ve výkonu správního trestu spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

[12] Tato argumentace stěžovatele však podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu ve svých důsledcích potvrzuje správnost právních závěrů krajského soudu.

[13] Jak se totiž podává z § 82 s. ř. s., legitimace k podání žaloby proti nezákonnému zásahu předpokládá *přímý zásah* do práv žalobce. Tento zásah však z povahy věci nenastává v přímém důsledku vyznačením právní moci rozhodnutí (toto vyznačení má význam pouze nepřímý, kontextuální), nýbrž teprve v důsledku nabytí právní moci tohoto jiného správního rozhodnutí. Námitky, které stěžovatel uplatnil nyní a které se týkají údajně chybného vyznačení právní moci na příkazu a okolnosti, že o tomto příkazu nebyl v době spáchání tohoto „druhé“ přestupku zpraven, neboť o existenci příkazu se dozvěděl teprve dne 6. 12. 2023, proto může uplatnit v řízení, ve kterém by bylo toto druhé rozhodnutí přezkoumáváno, neboť teprve toto „druhé“ rozhodnutí o přestupku je způsobilé přímo zasáhnout jeho práva.

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud rozhodl o odmítnutí stěžovatelovy žaloby zcela v souladu se zákonnou úpravou i setrvalou judikaturou Nejvyššího správního soudu, a proto kasační stížnost není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2024

Vojtěch Šimíček
předseda senátu